

זה בורר פרק שלישי סנהדרין כח.

מסורת הש"ס

(א) מכות ה': [ע"ש תוספתא
סנהדרין פ"א] (ב) ב"ב ט.
(ג) [מכות לג. ב"ק פ"ג:].
(ד) [ע"ב]. (ה) [ג'ל בשני].
(ו) [עין רש"ל ורש"ש].
(ז) רש"ל כתב זה הדיבור
מיותר. (ח) [שם:].

מוסף רש"י

עד שיזומנו שניהן.
הכניס ויסע עד שער בעל
ואחרי מר (מטות כ):
קיום שגמרו עד כאן
שם עד פירוט כל הכוונות
אחד (מכות) ובני חנה
אם שלש אמהן ואחד
במזרח אמהן. דייטא
לשם לא שמו ואחד עם
האם, אמה אחד מעד
על (רשב"ם ב"ב יג.) הרי
אלו ג' עדות. ולפי שם
עדות, דעיות דקא מסב
הא על הקפסיד ואין
כאן שם עדים קרובים
בעדות אחת (ס"ה). והן
עדות אחת להודעה שם
החומ משלש טעיות וס
אין תימזין עד שיזומנו כולם
(ע"ה).

רבינו חננאל

[illegible]

דהיינו אחי אביו: ובנים
וכל שכן אבות להדדי דהא
מהאי קרא אחיו ובנו ואחי
בן אחי אביו פסול לו:

אשכנחן אבות לבנים ובנים לאבות ו"כ"א
אבות להרדי בנים לבנים מגלן א"כ ליכתוב
קרא לא יומתו אבות על בן מאי בנים
ראפילו בנים להרדי אשכנחן בנים להרדי
בנים לעלמא מגלן אמר רמי בר חמא סברא
השויא כדתניא ^א "אין העדים נעשין זוממין עד
השויא שזוממו שניהן ואי ס"ד בנים לעלמא כשרין
נמצא עד זומם נהרג בעדות אחיו אמר ליה
רבא ולמטעמך הא ^ב דתנן "שלשה אחין וא'
מצטרף עמהן הרי אלו ג' עדיות והן עדות
אחת להזמה נמצא עד זומם משלם ממון
בעדות אחיו אלא הוה מעלמא קאתי ה"ג
הזמה מעלמא קאתי אלא א"כ ליכתוב קרא
יבין על אבות אי נמי האם על אבות מאי
ובנים אפילו בנים לעלמא אשכנחן קרובי
האב קרובי האם מגלן אמר קרא אבות
אבות תרי יזמינן אם אינו ענין לקרובי האב
תניהו ענין לקרובי האם אשכנחן לחובה
לזכות מנא לן אמר קרא יומתו יומתו תרי
יזמינן אם אינו ענין לחובה תניהו ענין
לזכות אשכנחן קרובי נפשות בדני ממונות
מגלן אמר קרא "משפט אחד יהיה לכם
משפט השוה לכם אמר רב אחי אבא לא
יעיד לי הוא ובנו וחתנו אף אני לא אעיד
לו אני ובני וחתני ואמאי הו"ל שלשי
העדים וכו' הו"ל שני דני דני דני דני דני

בראשון ואנן שלישי בנשי תנן שני בראשון
תנן שלשי בראשון לא תנן מאי חתנו
מקטני במיתותי חתן בנו וליתני בן בנו
ואלא הא דתני רבי חיאי שמונה אבות
שהיו עשרים וארבעה הני תלתין ותרתי
היו אלא לעולם חתנו ממש ואמאי קרי ליה
חתן בנו כיון דמעלמא קאתי כדור אחר דמי
הכי הוה ליה שלשי בנשי רבא אכשר
שלשי בנשי אלא רב דאמר כרבי אלעזר
דתיניא רבי אלעזר אומר כשם שאחי אבא

לא יעיד לי הוא ובנו וחתנו כך בן אחי אבא
לא יעיד לי הוא ובנו וחתנו ואכתי הוה ליה
כשני רב סבר ליה כוותיה כחדא ופליג עליה בר
לא יומתו אבות על בנים ובנים לרבות דור א
רחמנא פסולי דאבות שדי אבנים אמר רב נחמן
חמיתי לא יעיד לי בן אחות חמיתי לא יע
ובעל אחות אביו ובעל אחות אמו הן ובני
הוינין בי עולא איבעי לן אחי חמיו מהו בן את
אמר לן תניתיה אחיו ואחי אביו ואחי אמו הן

מילתא אחרימי אקשי ליה עד דאפיקהי מחאי טעמא לגמ
 ליה שלישי פסול להעיד בשני ורב אכשר שלישי בשני דק
 א. ועולם חתן לאו כדור אחר דמי ורב דפסיל שלישי
 א כותיה דאמרין ביש נוחלין (ב"ד ד' קמא). דלשני (בבא)
 בשני רב שלישי בדרשון נפקא ליה מדכתיב (ויהי דר) ויהי
 כשר כפירא ליה דרורי לרבות אחא ודרשן על גבי למימ
 פסול: וסנא סנא. תנא דירן כמו אבונא אחונא: חתן בעל
 וחתן בעל אחות אמי בן אחות חתמוהו אמי. מילתיה דרב נחמ
 מי אמו שפסולין לו והוא להם הוי איהו לגבייהו אחי

בנו. חימה א"כ ממתי דקמתי גיסו
 גו אלמא חתן בן אחות אשתו פסול
 דקמתי חורגו לבדו וי"ל דמין דחמנו
 גו לאו למעוטי בן חורגו וחתן חורגו
 אלא אחא למעוטי בן בן חורגו וחתן
 בן חורגו: **שמונה** אבות שהן
 ב"ד. איכא קוואה דהוא נענה אלא
 לפוס ריהטא דממתי קחשיב:

תלחין ותרתיין הוּוּ. הֵא דלָא
 קאָמַר אַרבעים הוּוּ עֵסֶר
 וְעֵסֶר וְחֲמִישִׁים וְחֲמֵן צִיבִים עֵסֶר
 צִיבִים מִשּׁוּם דָּלָא קִמַּר לְהוּ צִדִּיק
 בְּמַתְנִי' אִי נִמִּי עֵס מַתְנֵת מַד הוּא:
 (תלחין ותרתיין הוּוּ. פ' הקונט'
 דְּחֲמֵן צִיבִים לֹא חֲשִׁיב
 דְּעֵס מַתְנֵת מַדִּי הוּוּ וְר"י אֹמַר דְּנִי
 צִיבִים לֹא חֲשִׁיב מִשּׁוּם דָּלָא קִמַּר
 לְהוּ בְּמַתְנִי' צִדִּיק):

כִּיּוֹן רמזעלמא אתי כדור אחר דמי
 פ"ה והא דלא אקשי' ליה
 לרב כיון דאחרת כדור אחר דמי
 וזמנא פסול חתנו לאחי אכזי הוה ליה
 רביעי כדאשון משום דקשיא ליה
 מילתא אחרינא והקשה ר"ר יוסף
 אחר הר"ף לה"ך דלמנא לא מקשי'
 לרב דלכשר ב' כשי דקמאר אחר
 זמנא לא יעיד ל' הוה וכו' ותמנו
 ותמנו כדור אחר דמי א"כ פסול שלישי
 בשני ומירץ הר"ף אה"ר דהוה מני
 לאקשיו' ליה אלמא משום דקשיא ליה
 מילתא אחרינא לא אסיק לדעתיה
 דהכי נמי מירץ כשיטת הקוגנטס
ר"ב דאשר בר' אלעזר אומר ר"ת
 דקן הלכה דשלישי כדאשון
 כשפסול כדמכוח כפ' י' נוטלין (י"ב ד' קנח:
 שם) דשנ' ליה ר' זאנ לרב יוסף דב'
 חתא הלכה שלישי כשי כשר ומשמע
 דהא כדאשון פסול ואמר התם (י' דהכי
 הלכתא) ויבדולשמי נמי אמר' משה
 וימנו ליעיד זמנא פנחס ואמר ר'
 חסון כשר ומנטק אשת פנחס
 וימנו ליעיד זמנא פנחס לא יעיד דהוה שלישי
 כדאשון והא דלא אחרין אשה
 כדבעלה כ' הכא כדאשון חורגו משום
 דהתם איחמלנ דרנא:

גיסו

לְיִשִּׁי בִשְׁנֵי וָרֶב אֲכָשֶׁר שְׁלִישִׁי
אֶמָּא טַעֲמָא דְרַב דְּאָמַר קָרָא
דְּרַבִּי אֱלֵעָזָר עַל בָּנִים אָמַר
חָתָן חֲמוּתִי לֹא יַעֲיִד לִי בֶן אֲחִי
לִי וְתַנָּא תּוֹנָא בַּעַל אַחֲוָתוֹ
וְחֲתַנְיָהּ אָמַר רַב אִשִּׁי כִּי
חֲמוּ מִהוּ בֶן אַחֲוָת חֲמוּ מִהוּ
יֵהָוֶה וְחֲתַנְיָהּ רַב אֵיקֶלֶם לְמוֹבֵן
נְהִלְיָה

אז הכי. דחקן נמי דבור חסר דמי
 חף אזי לא אעיד לו אזי ובני אצל
 אסון כ"י אלעזר דאמר שליש בשני
 כשר והלכתא כוותיה דרב מדכתרתי
 שנים: וכן לרבות בני נשים. דפסקין
 וכל דפסייל לנזות פסול לבנים הלכך
 וזי פסול לי ואזי לו שאני אחי חמותו
 נחמתיהן דקמי מתני' יליף וכן מילתיה
 ויו וכן אחי חמותו וכן אחות חמותו:
 ויולי

עין משפט
נר מצוה

נא א מ"י פ"כ מהל' עדות
הלכה א סתם עשין כו
(טווח"מ סי' לה);
נב ב מ"י שם פכ"א הלכה
ז (טור שם וטווח"מ);
נח ח מ"י קמה סעי' ה';
נז ז ג מ"י פייג מהל'
עדות הלכה טו סתם
לחזק רעו טווח"מ ח"מ
סימן לג סעיף יוד;
נד ד ה ז ח מ"י שם הלכה
ד טווח"מ סעיף ב;

תורה אור השלם

1. לא יומתו אבות על
בנים ובנים לא יומתו על
אבות איש בחטאו
יומת: דברים כד טז
2. משפט אחד יהיה
לכם כגר בארץ יהיה כי
אני יי אלהיכם:
ויקרא כד כב

רבינו חננאל (המשך)

בנייתו וזו היתה חתונה
עצומה. לא רק אני עיבד
וראובין וזו וסכם חתני לא
נעדר לא ראקסין אלא
היה ראובן שלישי שהיה
עדין לא יצא בקרב חן יצחק
וישמהאל דהוא ראובן
שלישי ויצחק אחים וזו
ראובנים
לישמהאל אבא שלישי
בראשון וזה ששן
כמשתנו עשו ששן
עדין לא ונבדני שן
בראשון וזה ששן שלישי
בראשון לא חן
הששן ושקלין וטרנין
ודברסן ששטין חן
ראובקוב וזה כמשתן
אלעזר אבא דהנ"ר
אלעזר אבדס ששן
אבא לא עידי לא וזה וזנו
וזה חתני וזו ראקסין וזה
כד אבדס שלישי ששן
ושקלין וזה כד לא וזה
ששן וזה אבא חא אבא לא
ששן וזה לא וזה וזה
ושקלין שלישי כד חדד
כד שלישי ששן ששן
כד חלקסור וזה אלעזר
אבא חא אבא לא וזה
וזה וזנו וזה חתני
ששן ששן ששן ששן
ששן ששן ששן ששן
ולזה חתני חתני חתני
חלוקה חתני חתני חתני
חלוקה חתני חתני חתני
חלוקה חתני חתני חתני

ובנים שהבנים בלבד
פסולין כמו אבות
ולמעשה כשר דריק
ו' ו' אצלו אמר מלא
תחיבי לא יזכת אבות על
פ' בנים אלא אבנים
שמעטן מיה כי בנים
כאבות מה אבות הם
בניהן פסולין אף זה דור
הן ובניהן פסולין זה דור
שלישי. אמר ר' אמי
חמתי לא יעיד לי וכן אחי
חמתי וכן אחות חמתי
לא יעיד לי. מ' אצל
חמתי הוא חתן בעל

אחותי בן אחי חמתי הוא
חתן בעל אחות אביו בן
אחות חמתי הוא חתן
בעל אחות אמו והוא
ששנינו בעל אחותו ובעל
אחות אביו ובעל אחות
אמו הן ובניהן וחתיניהן
(ובן) אחי חמיו בן אחי
חמיו בן אחות חמיו הוא
חתן אחיו בן אחי חמיו
הוא חתן אחי אביו בן
אחות חמיו הוא חתן אחיו
בן אחי חמיו הוא חתן